

حقوق بین الملل عمومی

(گزیده مقالات ISI)

مؤلفین

دکتر حسن موثقی

استادیار حقوق بین الملل دانشگاه آزاد اسلامی تبریز
پژوهشگر نمونه دانشکده های حقوق و علوم سیاسی و الهیات
دانشگاه آزاد اسلامی تبریز در سال ۱۳۹۱

مظاهر احمدپور

مدرس دانشگاه و وکیل پایه یک دادگستری

سرشناسه	: موثقی، حسن، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: حقوق بین الملل عمومی: (گزیده مقالات ISI) / مولفین حسن موثقی، مظاهر احمدپور.
مشخصات نشر	: تهران: خرسندی، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۳۸۲ ص.
شابک	: 978-600-114-256-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: حقوق بین الملل -- مقاله ها و خطابه ها
شناسه افزوده	: احمدپور، مظاهر، ۱۳۶۳ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ج ۲۶۰ / ۷ KZ ۳۴۱۰
رده بندی دیویی	: ۳۴۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۱۸۷۵۴

انتشارات خرسندی

نمایشگاه و فروشگاه کتب فقهی، حقوقی و علوم سیاسی
تهران - خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - پانین تر از خیابان لبافی نژاد
کوچه مینا - پلاک ۲۰

تلفن: ۵ - ۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۵ - ۶۶۹۹۰۵۸۴

پست الکترونیک: Khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: WWW.Khorsandypub.com

حقوق بین الملل عمومی

(گزیده مقالات ISI)

تألیف: دکتر حسن موثقی - مظاهر احمدپور

چاپ اول - ۱۳۹۲

تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

ISBN: 978- 600 -114-256-7

شابک: ۷-۲۵۶-۱۱۴-۶۰۰-۹۷۸

پیشگفتار

امروزه تحولات جامعه بین‌المللی یا دهکده جهانی ارنست مک لوهان ضرورت توجه به حقوق بین‌الملل را که زبان همگانی برای تفاهم در روابط بین‌الملل می‌باشد را دو چندان می‌نمایاند. در این راستا اولین کنفرانس آموزش و تحقیق حقوق بین‌الملل در آسیا روزهای ۳۰ و ۳۱ سال ۲۰۰۱ با حضور ۶۱ استاد و محقق حقوق بین‌الملل با هدف گسترش آموزشهای مباحث حقوق بین‌الملل، مواجهه عقلانی با جهانی شدن و آموزش مستمر حقوق بین‌الملل در کلیه سطوح جوامع برگزار شد که در این نشست علمی جناب آقایان دکتر سید قاسم زمانی عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی و دکتر سید جمال سیفی، و دکتر نادر ذوالعین از اساتید برجسته حقوق بین‌الملل دانشگاه شهید بهشتی تهران از طرف جمهوری اسلامی ایران در کنفرانس حضور داشتند و براین نکته تأکید می‌نمودند که برای داشتن جایگاهی مناسب در جامعه بین‌المللی و تضمین منافع ملی در درازمدت و تقویت نقش منطقه‌ای ایران در معادلات و تصمیم‌سازیهای بین‌المللی آموزش علم حقوق بین‌الملل نه یک انتخاب که یک ضرورت غیرقابل انکار است بویژه که فرآیند جهانی شدن به سرعت در حال ظهور است و موقعیت فوق‌العاده و استراتژیک کشور عزیزمان ایران در منطقه خاورمیانه و آسیا ضرورت توجه به رشته حقوق بین‌الملل و گسترش شاخه‌های مرتبط با آن را دو چندان توجه می‌کند و درجه‌ای است برای حضور مقتدرانه در تصمیم‌گیری‌های بین‌المللی بویژه که بتدریج مقررات حقوق بین‌الملل در حال تبدیل از یک علم نرم‌افزاری (توصیه‌ای) به دانشی سخت‌افزاری (امری) است و مداخله جامعه بین‌المللی در بسیاری از اموری که تا ۵۰ سال قبل داخل در صلاحیت داخلی دولتها بود از جمله تحدید حدود حاکمیت مطلق کشورها بر موضوعاتی نظیر حقوق بشر- تغییرات آب و هوا- دموکراسی- توسعه پایدار- گسترش فعالیتهای هسته‌ای و حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات هر روز بیش از پیش بر منزلت حقوق بین‌الملل می‌افزاید. کتابی که پیش روی خواننده فرهیخته و گرامی است گزیده‌ای است از مقالات خارجی مرتبط با حقوق بین‌الملل است که در سال ۲۰۱۲ میلادی به رشته تحریر در آمده و در ژورنالهای معتبر خارجی با درجه

ISI به چاپ رسیده است که عبارتند:

❖ مقاله اول: دیپلماسی سازمان ملل در هزاره سوم میلادی (چاپ شده در ژورنال معتبر آمریکایی در ایالت تگزاس آمریکا)

❖ مقاله دوم: جایگاه تورسیم در همبستگی بین‌المللی (چاپ شده در ژورنال معتبر سوئیسی)
❖ مقاله سوم: بحرانه‌های جهانی محیط زیست (چاپ شده در ژورنال معتبر سوئیسی که این مقاله در کتاب حقوق بین‌الملل عمومی گزیده مقالات در سال ۱۳۹۱ توسط انتشارات آیین تبریز به چاپ رسیده که با یک اجازه کتبی از ایشان مجدداً در کتاب کنونی در کنار سایر مقالات خارجی به چاپ می‌رسد.

❖ مقاله چهارم: مطالعه تطبیقی شیوه‌های حقوقی حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی در ایران و سازمان تجارت جهانی (چاپ شده در ژورنال معتبر مصری تحت نظر ایالات متحده آمریکا)
❖ مقاله پنجم: تاسیس دیوان بین‌المللی محیط زیست از منظر حقوق بین‌الملل (چاپ شده در ژورنال معتبر روسی)

❖ مقاله ششم: پیوند حقوق بشر و حقوق بین‌الملل فضا: از رویا تا واقعیت (چاپ شده در ژورنال معتبر لیبایی)

❖ مقاله هفتم: ارزشهای بین‌المللی اسلام (چاپ شده در ژورنال معتبر مصری)
❖ مقاله هشتم: قاره جنوبگان: میراث مشترک بشریت (چاپ شده در ژورنال معتبر روسی)
در این کتاب به ترتیب اول متن فارسی مقالات به‌چاپ رسیده و سپس متن انگلیسی آنها در آخر کتاب جای گرفته‌اند. بطور قطع هدف از تدوین این مجموعه مقالات آشنا ساختن خواننده محترم با موضوعات متنوع حقوق بین‌الملل و تأکید بر این نکته است که متفان ایرانی در ارائه راه‌حلهای حقوقی برای معضلات جهانی همانند همکاران غربی و اروپایی در تکاپو هستند و دیدگاههای ارزشمندی را برای استقرار صلح دائم و حکومت قانون در همه نقاط جهان تدوین و ارائه می‌دهند. مراتب تشکر خود را از آقای شوکی مدیریت محترم کامپیوتر پژوهاک تبریز که زحمت تایپ و تصحیح کتاب اخیر را مستقبل شده را اعلام می‌نمائیم.

دکتر حسن مولقی

مظاهر احمدپور

۱۳۹۱

UN.	United Nations
SC.	Security council
GA.	General Assembly
IS.	International studies
HRQ.	Human Rights Quarterly
MNP.	Martinus Nijhoff Publishers
ISJ.	International Studies Journal
ICJ.	International Court of Justice
SILJ.	San Diego Interiantoal Law Journal
NILR.	Netherland International Law Review
PYIL.	Polish Yearbook of International Law
BYIL.	British Yearbook of International Law
EJIL.	European Journal of International Law
AJIL.	American Journal of International Law
ASIL.	American Society of International Law
PCIJ.	Permanent court o International Justice
JICJ.	Journal of International Criminal Justice
LPIL.	Encyclopedia of Public International Law
RCADI.	Recueil des Cours, Academie de Droit International
GJILE.	Georgewashington Journal of International Law and Economics

مقاله اول - دیپلماسی سازمان ملل در هزاره سوم میلادی.....	۱۷
چکیده	۱۹
۱- مقدمه	۲۰
۲- چالش اول- صلح و امنیت بین‌المللی	۲۱
۳- چالش دوم- خلع سلاح افقی و عمودی سلاح‌های متعارف و غیرمتعارف (هسته‌ای)	۲۵
۴- چالش سوم- توسعه اقتصادی و پایدار	۲۸
۵- چالش چهارم- ترویج همه‌جانبه و حمایت مستمر از حقوق بشر	۳۱
نتیجه	۳۵
منابع	۳۷
مقاله دوم - جایگاه توریسم در همبستگی بین‌المللی.....	۴۱
چکیده	۴۳
۱- اهمیت توریسم	۴۳
۲- جاده ابریشم: اولین گام برای تفاهم فرهنگ‌ها	۴۵
۳- آثار فرهنگی توریسم	۴۶
۴- شاخصه‌های صلح‌گرایی: گردشگری، تجارت، رقابت‌های ورزشی و علمی	۵۱
۵- گردشگری افق درخشان تفاهم فرهنگی ملل	۵۵
۶- رنسانس گردشگری	۵۸
نتیجه	۶۱
منابع	۶۲
مقاله سوم - بحران‌های جهانی محیط زیست.....	۶۵
چکیده	۶۷
مقدمه	۶۸
۱- حمایت از محیط زیست در حقوق بین‌الملل	۶۹
۲- سازوکارهای جدید حفاظت از محیط زیست	۷۱
۳- تنوع آلودگی‌های زیست محیطی	۷۲
۴- منابع آلودگی	۷۳
۵- آلودگی هوا	۷۶

۸۰	۶- آرمانهای اجلاس کپنهاگ ۲۰۰۹
۸۴	نتیجه
۸۶	منابع
	مقاله چهارم - مطالعه تطبیقی شیوه‌های حقوقی حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی در ایران و
۹۱	سازمان تجارت جهانی
۹۳	چکیده
۹۳	مقدمه
۹۵	۱- سرمایه‌گذاری
۹۶	۲- شیوه‌های حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی
۹۶	۳- وضعیت فعلی سرمایه‌گذاری و حمایت از آن
۹۶	۳-۱- موقعیت ایران از حیث بسترمزای از جنبه غیرحقوقی
۹۷	۳-۲- موقعیت ایران از لحاظ زیربنای حقوقی و قانونی در ایران
۱۰۱	۴- حمایت‌های حقوقی بین‌المللی از سرمایه‌گذاری خارجی
۱۰۱	۴-۱- مشروعیت اعمال صلاحیت فراسرزمینی در حقوق بین‌الملل سرمایه‌گذاری
۱۰۲	۴-۱-۱- صلاحیت فراسرزمینی قضایی
۱۰۲	۴-۱-۲- صلاحیت فراسرزمینی قانونی
۱۰۳	۴-۱-۳- صلاحیت فراسرزمینی اجرایی
۱۰۳	۴-۲- کنوانسیون واشینگتن و مرکز ایکسید (ICSID)
۱۰۴	۵- حمایت حقوقی سازمان تجارت جهانی از سرمایه‌گذاری خارجی
۱۰۴	۵-۱- موافقت‌نامه عمومی تجارت و تعرفه
۱۰۵	۵-۲- موافقت‌نامه ضوابط تجاری سرمایه‌گذاری
۱۰۶	۵-۳- موافقت‌نامه عمومی تجارت خدمات
۱۰۷	۵-۴- موافقت‌نامه جنبه‌های تجاری حقوق مالکیت فکری
۱۰۸	۵-۵- تفاهم‌نامه حل و فصل اختلافات
۱۰۹	۶- حمایت حقوقی از سرمایه‌گذاری خارجی در ایران و سازمان تجارت جهانی
۱۰۹	۶-۱- ناسازگارهای قوانین کلان و تخصصی موثر در سیاست‌گذاریها
۱۰۹	۶-۱-۱- قانون اساسی
۱۱۱	۶-۲- قانون مقررات صادرات و واردات

۱۱۴	۲-۶- قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی و آئین‌نامه آن و الزامات سازمان جهانی تجارت
۱۱۶	۶-۲-۱- حمایت از تولید داخل
۱۱۶	۶-۲-۲- توازن تراز بازرگانی
۱۱۶	۶-۲-۳- رویه‌های ضدرقابتی و محدودیتهای مالی
۱۱۷	۶-۳- رویه‌های محدودکننده بازرگانی و «ضوابط تجاری سرمایه‌گذاری»
۱۱۸	۷- کاستیهای قانونی سرمایه‌گذاری خارجی ایران نسبت به مقررات سازمان تجارت جهانی
۱۱۸	۷-۱- عدم پذیرش کنوانسیون واشنگتن
۱۲۱	۷-۲- اشتغال اتباع بیگانه
۱۲۲	۷-۳- سرمایه‌گذاری در بخش سهام
۱۲۲	نتیجه
۱۲۶	منابع
۱۲۹	مقاله پنجم - تأسیس دیوان بین‌المللی محیط زیست از منظر حقوق بین‌الملل
۱۳۱	چکیده
۱۳۲	مقدمه
۱۳۳	۱- آغاز عصر تخریب
۱۳۴	۲- جراحات‌های زمین
۱۳۵	۳- انقراض گونه‌های جانوری
۱۳۷	۴- تعهدات بین‌المللی دولت‌ها
۱۳۹	۶- دیوان بین‌المللی محیط زیست: فاصله آرمان تا واقعیت
۱۴۱	۷- دیدگاه مخالفان تأسیس دیوان بین‌المللی محیط زیست
۱۴۳	۸- نظریات موافقان تأسیس دیوان بین‌المللی محیط زیست
۱۴۶	۹- صلاحیتهای موضوعی دیوان بین‌المللی محیط زیست
۱۴۷	۱۰- صلاحیتهای شخصی دیوان بین‌المللی محیط زیست
۱۵۰	۱۱- دیوان بین‌المللی محیط زیست: از آرمان تا واقعیت
۱۵۴	نتیجه
۱۵۸	منابع
۱۶۱	مقاله ششم - پیوند حقوق بشر و حقوق بین‌الملل فضا: از رویا تا واقعیت
۱۶۳	چکیده
۱۶۳	مقدمه
۱۶۵	۱- اصول اساسی حقوق بین‌الملل فضا

۱۶۷	۲- کنوانسیون‌های بین‌المللی حاکم بر فضای ماوراء جو
۱۶۹	۳- نسل‌های حقوق بشر و فضای ماوراء جو
۱۷۲	۴- نقش آفرینی سازمان ملل در قلمرو فضای ماورای جو
۱۷۵	نتیجه
۱۷۶	منابع
۱۷۹	مقاله هفتم - ارزشهای بین‌المللی اسلام
۱۸۱	چکیده
۱۸۱	۱- مقدمه
۱۸۲	۲- اسلام و حقوق جنگ
۱۸۴	۳- گرایشات صلح طلبانه دین اسلام
۱۸۸	۴- افتخارات اسلام در قلمرو روابط بین‌الملل
۱۹۱	۵- اسلام و آزادی‌های حقوق بشری
۱۹۸	نتیجه
۱۹۹	منابع
۲۰۱	مقاله هشتم - قاره جنوبگان: میراث مشترک بشریت
۲۰۳	چکیده
۲۰۳	۱- مقدمه
۲۰۵	۲- اهمیت قاره جنوبگان:
۲۰۶	۳- ارزشهای زیست محیطی در قاره جنوبگان:
۲۰۹	۴- الزامات حقوق بشری در قاره جنوبگان:
۲۰۹	۵- میراث مشترک بشریت:
۲۱۲	نتیجه
۲۱۳	منابع

فهرست مقالات انگلیسی

Article one - Diplomacy of the UN in 3rd Millennium	۲۱۵
Abstract	۲۱۷
1- Introduction	۲۱۷
2- Challenge one- International peace and security	۲۱۹

3- Challenge Two- vertical and horizontal disarmament (conventional and non-conventional)	٢٢٢
4- Challenge Three- permanent economic development	٢٢٥
5- Challenge four- omni-lateral promotion and permanent support for human rights	٢٢٨
Conclusion :	٢٣٢
References	٢٣٣
Article two - Position of Tourism in International Solidarity	٢٣٧
Abstract	٢٣٩
1- Importance of tourism	٢٣٩
2- The Silk Road, first step for cultural understanding	٢٤١
3- Cultural effects of tourism	٢٤٢
4- Pacifism indices: tourism, trading, athletic and scientific competitions	٢٤٧
5- Tourism prosperous outcome of nations' cultural understanding	٢٥٠
6- Tourism Renaissance	٢٥٢
Conclusion	٢٥٦
References	٢٥٧
Article three - Global Environmental - Crises	٢٦١
Abstract	٢٦٣
Introduction	٢٦٤
1- Environment preservation in international laws	٢٦٥
2- New mechanisms to preserve the environment	٢٦٦
3- Variety of environmental pollutions	٢٦٧
4- Contamination sources	٢٦٩
5- Air pollution	٢٧١
6- Goals of Copenhagen Summit 2009	٢٧٤
Conclusion	٢٧٨
References	٢٨٠

Article four - Compliance Study of legal methods for supporting foreign investment in Iran & World Trade Organization ۲۸۲

Abstract ۲۸۵

1- Introduction ۲۸۵

2- Supporting methods of foreign investment ۲۸۷

3- Current situation of investment and further supports ۲۸۷

3-1- Situation of Iran for preparing required fields from illegal viewpoint ۲۸۷

4- International legal supports from foreign investment ۲۸۹

4-1- Logical situation of extraterritorial jurisdiction in international investment ۲۸۹

4-2- Washington convention & ICSID center ۲۸۹

5- Legal support of World Trade Organization from foreign investment ۲۹۰

5-1- General trade & tariff agreement ۲۹۰

5-2- Investment trade principles agreement ۲۹۱

5-3- Services Trade General Agreement ۲۹۲

5-4- Agreement for Conceptual ownership trade rights ۲۹۳

5-5- Disputes Settlement Agreement ۲۹۴

6- Legal support of foreign investment in Iran & World Trade Organization ۲۹۶

6-1- Non-compatibility of major & specific rules in policy makings ۲۹۶

6-2- Export / Import law ۲۹۶

6-2- Encouragement & Support law of foreign investment and requirements of W.T.O ۲۹۶

6-2-1- Supporting domestic production ۲۹۷

6-2-2- Commercial Balance ۲۹۷

6-2-3- Anti-competition procedures & financial limitations ۲۹۷

6-3- Limiting commercial procedures & "Investment Trade Rules " ۲۹۷

7-1- Lack of acceptance Washington Convention ۲۹۸

7-2- Occupation of foreign citizens ۲۹۹

7-3- Investing in shares basket ۳۰۰

Conclusion ۳۰۱

References	۳۰۳
Article five - Establishment of International Environment Court from international viewpoint	۳۰۷
Abstract	۳۰۹
Introduction	۳۱۰
1- Beginning of age of destruction	۳۱۱
2- Wounds of earth	۳۱۲
3- Extinction of animal	۳۱۳
4- International obligations of states	۳۱۴
5- Improving authority of international organization in scientific cooperation, data gathering, establishment of concentrated bureaucratic foundations, cultural works and developing capacities (Case, 2004, 89)	۳۱۶
6- International court of environment: the gap between what should and it is	۳۱۶
7- Opponents of International court of environment	۳۱۸
8- Proponents of International court of environment	۳۲۰
9- Subject matter jurisdiction of international court of justice	۳۲۲
10- Personal jurisdiction of international court of environment	۳۲۴
11- International court of environment: an idea to reality	۳۲۷
Conclusion	۳۲۹
References	۳۳۳
Article six - Where human rights and space international law meet: from dream to reality	۳۳۵
Abstract	۳۳۷
Introduction	۳۳۷
1- Principles of international space laws	۳۳۸
2- International conventions regarding the aerospace :.....	۳۴۰
3- Human rights generation and aerospace	۳۴۲
4- Role of the UN in the aerospace	۳۴۵
Conclusion	۳۴۷
References :	۳۴۸

Article seven - International Values of Islam	۳۵۱
Abstract	۳۵۳
1- Introduction	۳۵۳
2- Islam and laws of war	۳۵۴
3- Pro-peace features of Islam	۳۵۶
4- Islam's honor in international relation area	۳۵۹
5- Islam and freedoms subject to human rights	۳۶۲
Conclusion	۳۶۸
Rerence	۳۶۹
Article eight - Antarctica: Common Heritage of Human	۳۷۱
Abstract	۳۷۳
1- Introduction	۳۷۳
2- Importance of Antarctica	۳۷۴
3- Environmental values of Antarctica	۳۷۵
4- Humanist laws necessities in Antarctica	۳۷۸
5- Common heritage of mankind	۳۷۹
Conclusion	۳۸۲
References	۳۸۳